СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рôкъ IX. | Олифантъ, Па. Четверъ 30-го Мая 1901. | Число 22.

Переглядъ тыждневый.

McKinley вертае назадъ до Вашинґтону. Слабôсть жены перервала его прогульку. До Вашинґтому вернувъ головный інжінеръ, що ѣздивъ робити помѣры маючого будоватись нікараґуаньского каналу. Въ справозданю своимъ вôнъ поручае будову тогожъ. Страйкъ машиністôвъ о 9 годинъ працѣ безъ обнижуваня платнѣ вже розпочавъ ся и обнявъ цѣлу Америку. Обчисляли, що мало выйти на страйкъ 200 тысячь людей, але по причинѣ, що всѣ они зъорґанізованй въ сильну, мѣжнародну юнію, многй капіталисты пристали вже на ихъ справедливй жаданя, черезъ що не страйкуе бôльше, якъ 50 тысячь. Є однакъ надѣя, що и тй вскорѣ выграють страйкъ. — Въ стейтѣ Огайо есть таке право, що если кого лінчують то цѣлый повѣтъ вôдповѣдае за се. Недавно процесувала повѣтъ родина одного лінчуваного ніґра и найвызшій судъ присудивъ ей $5.000 вôдшкодованя. Таке право придалось бы дуже и въ другихъ, особливо полудневыхъ стейтахъ, где лінчованя дуже часто трафляють ся.

Кубанска конвенція радить дальше надъ условіями Спол. Державъ. Бôльшôсть есть за ихъ принятемъ. Лишь справу острова of Pines мають полишити до рѣшеня въ дипльоматичной дорозѣ, коли Куба стане вже независимою державою.

На Филипинахъ появились банды розбишакôвъ, зложенй зъ американскихъ воякôвъ, що були висланй для успокоеня островôвъ. Кôлька такихъ бандъ вже спôймано. Филипинцѣ складають оружіе та здають ся на ласку и неласку Американцѣвъ, хотяй въ деякотрыхъ мѣсцевостяхъ лучають ся ще малй битвы и ліесь кровь.

Голодъ въ Хинахъ дальше пануе. Въ виду сего ґубернаторъ провінціи Шансі выдавъ вôдозву зъ просьбою о помôчь. Одинайцять міліонôвъ голодныхъ людей, що где-не-где кормлять ся вже людскимъ мясомъ, се не жартъ. Треба знати, що кромѣ сего вôдъ часу якъ прибули союзники до Хинъ — згинуло вже около міліонъ Хинцѣвъ. Отъ и цивілізація союзныхъ христіянскихъ державъ, якои не ширили ще жаднй варвары!

Въ парляментѣ анґлійскôмъ иде бесѣда про реорґанізацію войска. Цѣкаво, що подносять ся голосы, щобы завести загальну войскову повинность, якъ се е въ Австріи та другихъ европейскихъ державахъ. Видно, що Анґлія, яку уважали до недавна за найбôльше культурну державу, почала ити взадъ вмѣсто впередъ.

Вôдъ початку полудневоафриканской войны потеряли Анґлійцѣ 40 тысячь людей въ забитыхъ, раненыхъ, полоненыхъ и т. п., не вчисляючи въ се марудерôвъ, вôдкликаныхъ до краю. Кôлько полягло Бурôвъ, напевно не знати; припускають, що 2 до 3 тысячѣ. Пôсля справозданя міністерства войны полонено ихъ доси 23 тысячѣ 980, але мѣжь ними е 6 тысячь 83 жѣнокъ и 14 тысячь 251 дѣтей. Тй цифры найлѣпше ілюструють подвиги Анґлійцѣвъ. А Кіченеръ хвалить ся и дальше новыми побѣдами. Телеграфуе вôнъ дня 21. с. м., що минувшого тыждня полягло 19 Бурôвъ, 17 зôстало раненыхъ, 71 взятыхъ до неволѣ, а оборонный таборъ ґен. Боты въ околици Nigel Reef бувъ здобутый приступомъ черезъ его ґен. Колвилъ. Не може однакъ затаити, що взятый таборъ бувъ порожный и що Анґлійцѣ потерпѣли также чимало въ кôлькохъ мѣсцяхъ. Найважнѣйше е се, що Буры выперли або выловили всѣ анґлійскй войска въ полуднево-всходныхъ дистриктахъ, переправляють ся черезъ рѣку Ариндж и нападають опять громадно на анґлійскй посѣлости. Окрôмъ того на полудне вôдъ Американъ Сайдинґъ высадили они динамітомъ анґ. панцирный поѣздъ, при чѣмъ полягъ майоръ Гейдъ а 50 воякôвъ залоги вôднесли тяжкй раны. На розказъ Кіченера, щобы его армія палила и дальше ворожй фармы, заявили Буры, що будуть такимъ самымъ вôдплачувати ся, т. зн. палити анґлійскй фармы. Свою погрозу они вже и выконують, бо дня 23. с. м. пустили зъ дымомъ цѣлу анґл. оселю недалеко Great Reinet. Тымчасомъ джума ширить ся все бôльше и бôльше въ полудневоафриканскихъ кольоніяхъ Анґліи. До теперь померло на ню 300 особъ а до 400 лежить хорыхъ.

Недавно ѣздивъ до Росіи французкій міністеръ дѣлъ заграничныхъ Декальсъ а свѣтъ немало насушивъ собѣ голову, яку вôнъ тамъ мавъ потребу. Теперь выясняе ся, що ходило именно о выроблене въ Франціи значнои позички для російского правительства о квестію хиньску и о Марокко, на котре Франція вôдъ давна острить зубы. Яке нове лихо стрѣтить Хины и Марокко въ наслѣдокъ тои нарады, поки що не знати, але се певне, що французкй капіталисты зôбрали вже для Росіи 435 міліонôвъ франкôвъ позички.

На зъѣздѣ угорскихъ соціялістôвъ, що вôдбувъ ся передъ чотырма тыжднями въ Будапештѣ, ухвалено мѣжь иншими приняти до програмы сеи партіи также и вôдъокремлене Угорщины вôдъ Австріи. Ухвала ся доказуе ясно, що идея подѣлу Австро-Угорщины на двѣ вôдрубнй державы выринае що разъ бôльше на верхъ и огортае широкй круги населеня. Сей подѣлъ стае ся нынѣ вже лише квестіею часу.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Май.		
30	Ч.	Андроника. Юніи
31	П.	Өеодота, Юліи
1	С.	Патрикія (Пом. усоп.)
2	Н.	Сош. св. Духа
3	П.	Пр. Тройцы. Конст., Ел.
4	В.	Василиска
5	С.	Евфросиніи

— **Просимо** донести редакціи »Свободы«, где есть Иванъ Вандзѣлякъ, що мешказъ въ Carnegie, Pa.

Редакція.

— **Середъ** бѣлого дня напало 12 рабôвникôвъ 22. с. м. на банкъ въ Кембріджь, Масс., розвалили динамітомъ стѣну, але до грошей не могли на борзѣ добратись. Два урядники банковй потеряли при тôмъ житє.

— **Близшй** вѣсти доходять теперь зъ Бразиліи про нападъ Ботокудôвъ на испмісіонарôвъ (о чôмъ мы доносили въ 19. ч. »Свободы«.) Зъ початкомъ марця с. р. напали дикуны на капуциньску місію въ Мараньоне коло кольоніи Люцена и вымордували 4 охъ капуцинôвъ, 7 монахинь и звышь 100 дѣтей, котрыхъ тамъ выховували и учили. Ту місію засновали Испанцѣ въ 1869 р. и она переважно складалась зъ испаньскихъ монахôвъ.

— **Офіцира** оружнои анґлійскои експедиціи, котру недавно выправили въ глубину середущои Африки стрѣтила дуже погана смерть. Маширувавъ вôнъ на чолѣ 50-хъ воякôвъ, коли въ тôмъ выскочивъ ненадѣйно зъ корчѣвъ величезный левъ, зôймавъ его въ зубы и пропавъ въ гущавинѣ, заки вояки стямили ся и всиѣли выстрѣлити. Знавъ видно котюга, хто найсмачнѣйшій, бо »ґемайного« не хотѣвъ навѣть зачивати...

— **Землетрясенє**, що дало ся чути въ всхôдной части стейту Огайо и въ захôдной Верджиніи около пôвночи 17. с. м. було причиною великого постраху помѣжь людьми; шкоды однакъ невеликй.

— **Славный** американскій міліонеръ А. Карнеґі обѣцявъ дати 4 університетамъ въ Шкоціи (Европа) 10 міліонôвъ долярôвъ въ цѣли розширеня безплатного образованя масъ.

— **Въ** Connellsville, Pa. товпа людей хотѣла лінчувати ніґра за те, що тойже замордувавъ одного бѣлого, але шерифъ завчасу довѣдавъ ся о тôмъ и не давъ товпѣ вдертись до арешту.

— **На** конґресѣ лѣкарôвъ, що вôдбувъ ся въ Филадельфіи доказано, що сухоты ширять ся передовсѣмъ при помочи молока и мяса худобы хорои на сухоты.

— **Мѣсто** Лондонъ, въ Анґліи, есть теперь найбôльшимъ мѣстомъ на свѣтѣ. Вразъ зъ передмѣстями мае оно 6 и пôвъ міліона людей.

— **До** пôвнôчного бѣгуна выбираесь Е. В. Baldwin, що бравъ участь вже въ двохъ подôбныхъ выправахъ. Вôнъ мае забрати зъ собою 40 людей, 15 сибирскихъ коней и 400 псôвъ, для транспортаціи потрѣбнои живности и знарядôвъ.

— **Зъ** причины страйку, якій выбухъ въ Ст. Петербурзѣ, въ Росіи, въ тамошныхъ прядѣльняхъ и другихъ фабрикахъ — поліція арештовала 132 людей.

— **Старый** довгъ мають сими днями выплатити зъ касы Спол. Державъ п. Н. Стернсови зъ Дорчестеръ, Масс. на ноту (квітъ) выписану передъ 120 роками. Було то въ часахъ борбы о волю 1781 р. Зъ поля битвы назѣздили ся до Бостону кôлька сотъ раненыхъ воякôвъ, а правительство не мало навѣть средствъ на ихъ прокормлене, черезъ що було змушене розписати малу позичку. Прадѣдъ Стернсона позичивъ тодѣ $18.67 на що дôставъ квітъ, що правительство зъобовязуе ся вôддати ему довгъ вразъ зъ 6 процентъ вôдъ ста. Однакъ прадѣдъ, дѣдъ анѣ отецъ не вôдобрали сего довгу, ажь правнукъ здогадавъ ся — и мае теперь зъ процентомъ вôдобрати 17 разôвъ таку суму, якъ выносила позичка.

— **Филимонъ Корѣнь**, родомъ зъ Реґетьова нижн. (Галичина) разомъ зъ родиною выбравъ ся бувъ передъ двома мѣсяцями зъ Джерзи Сити до старого краю и умеръ по дорозѣ на шифѣ. Не хотѣвъ належати анѣ до братства анѣ до »Союза«. Пасажиры головно Нѣмцѣ змилосердили ся надъ нещасною вдовою и зложили для неи и еи дѣтей на кораблі 160 марокъ! Понеже не знаемо, де насъ смерть постигне и коли, проте не треба вôдкладати, але сейчасъ вступати до братства и до »Союза«!

— **Експльозія** ґазôвъ, яка наступила минувшои суботы въ скрентонскихъ варстатахъ желѣзницѣ D. & H. привела до калѣцтва 12-хъ робôтникôвъ.

— **Наглого** нападу божевôлля дôставъ Е. Конвей въ Евенсвиллъ, Инд., и застрѣливъ двѣ особы, десять покалѣчивъ, а опôсля й собѣ вôдобравъ житє. Стало ся то дня 20. с. м. вечеромъ, коли цѣле мѣсточко вышло на прохôдъ, а нѣкому й на гадку не прійшло, що може пожити смерти.

— **Украиньскй** баптисты (хрестителѣ) въ числѣ 12 приѣхали два тыжднѣ тому до Львова, утѣкаючи передъ переслѣдованями російского уряду. Они выѣхали зъ тою надѣею, що у Вѣдни передъ цѣсаремъ пожалують ся на російского царя, якій казавъ имъ вôдобрати весь ґрунтъ. Зъ Украины вымандрувало бôльше баптистôвъ и перекрали ся черезъ границю, але по дорозѣ прочихъ увязнено, а лише 12 дістало ся до Львова.

— **Нѣмецкій** цѣсарь Вільгельмъ II. казавъ самъ для себе зробити памятникъ зъ правдивого карарійского мармуру, на три метры высокій, щобы го ще за житя выставити въ однôмъ зъ надреньскихъ мѣстъ. Дурному вѣчная память...

— **Корабель** Bon Voyage згорѣвъ дня 10. с. м. на озерѣ Супіріоръ. Зъ пасажирôвъ, котрй нимъ ѣхали згинуло 5 осôбъ.

— **Кождый** знае, що вôдъ грому неоденъ вже чоловѣкъ оглухъ, але противно стало ся въ Коломбусъ, О. Тамъ лютила ся минувшого тыждня страшна буря зъ громами, а оденъ грôмъ ударивъ кôлька крокôвъ вôдъ робôтника О'Коннела, котрый вже 3 роки бувъ глухій — и въ хвили, коли блиснуло и гримнуло ажь шибы въ вôкнахъ повылѣтали, О'Коннелеви повернувъ слухъ. Вôдъ тодѣ чуе знаменито до нынѣшного дня.

— **Своихъ** 1400 робôтникôвъ повѣдомила Westinghous Machine Co. въ Питсбурґъ, Па., що добровôльного скорочуе имъ день працѣ зъ 10 на 9 годинъ.

— **Не дуже** радôстнымъ показавъ ся сего року мѣсяць май въ шарискôмъ комітатѣ (Угорщина), бо дня 6. с. м. нападало въ околици Пряшова на два цалѣ грубо снѣгу.

— **Новй** торнѣстры и шаблѣ будуть вкоротцѣ запроваджені въ австрійскôмъ войску. Дотеперѣшнй торнѣстры зъ телячои шкôры пôйдуть до маґазинôвъ, а на ихъ мѣсце прійдуть цератовй, лекшй о кôлькадесять фунтôвъ. Новй шаблѣ для кавалеріи будуть мати бôльшій кôшь коло рукояти. Наколи взяти на увагу, що также артилерія дôстане тамъ канону найновѣйшои конструкціи, то прійдемъ до переконаня, що цѣла та »мілітарна« забава буде стояти до 200 міліонôвъ коронъ. Войсковй круги однакъ не журять ся тымъ нѣ одробины, бо за все заплатить нещасный народъ, хочь бы и пôтъ кровавый капавъ зъ его чола...

— **Згорѣла** хата зô всѣмъ, що въ нѣй було, кромѣ кухнѣ, нашого фармера А. Романова въ Gonor, Man., въ Канадѣ.

— **Сензацiйный** процесъ выточила прокураторія державна одному зъ найславнѣйшихъ хирурґôвъ италійскихъ сенаторови проф. др. де Антона въ Неаполю. Ходить именно о недбальство его въ часѣ операціи, котре стало ся причиною смерти чоловѣка, а стало ся оно якъ слѣдуе: Въ жовтню м. р. оденъ богачь зъ Кампобассо пôддавъ ся операціи въ клініцѣ д-ра де Антона, котрый орѣкъ передше, що хорый терпить на рака въ утробѣ. По операціи сказавъ докторъ, що ракъ е за сильно розвиненый и хорый довше не пожіе, якъ 24 годинъ. Та стало ся противно, бо хорый до 10 днѣвъ выздоровѣвъ (на диво лѣкарôвъ) и опуствъ клініку. Рана его не хотѣла однакъ загоити ся, черезъ що занедужавъ дома ще разъ — и до двохъ тыжднѣвъ умеръ. Родина помершого, пôдозрѣваючи, що операція була недбало зроблена, зажадала судовои секціи, а судовй лѣкарѣ найшли въ черевѣ помершого великій кавалокъ йодоформовои ґазы, полишенои тамъ черезъ забуте, при операціи. Та ґаза выкликала въ черевѣ болячку, опôсля запалене черевныхъ болонъ а вкôнци й смерть. Цѣле населене Неаполю дуже интересуе ся симъ процесомъ и зъ нетерплячкою чекае его скôнченя.

— **Пожежа** въ мѣсточку Мельцу (въ Галичинѣ) знищила 150 домôвъ а мѣжь ними и будынокъ почтовый. Такъ само въ Чортôвци коло Городенки згорѣли три селяньскй загороды и въ огни згинула дво-лѣтна дѣвчинка господаря Костюка. Найбôльше однакъ, бо буквально зôстали знищенй пожежою мѣсточко Олешичѣ (коло Любачева) село Олешичѣ старй и Воля олешицка. Тамъ згорѣло надъ 600 домôвъ зô всѣми припасами а окрôмъ того пôшли зъ дымомъ двѣ церкви и костелъ вразъ зъ дзвôницею и парохіяльными будынками, аптика, школа, касарня жандармеріи и сторожа скарбовои, ратушь и урядъ громадскій зô всѣма актами, двѣ жидôвскй божницѣ, а навѣтъ хресты на кладовищи погорѣли. Зъ людей згинуло въ огни 5 осôбъ.

— **Золото** — се смерть, такъ говорять два пошукувачй золота, котрй недавно повернули зъ Аляски, зъ краю золотыхъ копалень. Розповѣдають они, що коли плыли рѣкою Юконъ, то на еѣ берегахъ начислили 200 трупôвъ рôжныхъ шибайголовъ, що въ погони за золотомъ, погибли вôдъ страшныхъ морозôвъ. А що жь ихъ мусить бути въ глубинѣ краю?

— **На** Вестахъ пануе вôспа мѣжь Индіянами, въ наслѣдокъ котрои много умирають.

— **Анархистъ** Bresci, убійникъ италійского короля, такъ бувъ мученый и тортуваный морально, що дôставъ чорну меляхолію и дня 23. с. м. повѣсивъ ся въ арештаньской келіи на шнурку, выплетенôмъ зъ подертого покривала. Передъ смертію написавъ ще власною крôвю на ст[illegible] »пôмста«.

— **Италія** мае, пôсля послѣдного обчисленя, 32.449,754 людей, то есть о 4 міліоны бôльше, якъ 10 лѣтъ тому назадъ.

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
The Little Russian Weekly, published every Thursday by the Svoboda Publ. Co., 111 Lackawanna Str., Olyphant, Pa.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered at Olyphant, Pa. Post Office as Second Class Matter.

„Свобода“

часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ »Р. Н. Союза«, выходить що тыждня въ Четверъ и коштуе:

Въ Америцѣ на рôкъ	$2.00
„ „ „ пôвъ року	1.00
„ „ „ чверть року	50
„ „ „ оденъ мѣсяць	18
До старого краю на рôкъ	$2.00

Оплачувати ґазету треба все-гда зъ горы (напередъ).

Адресъ:
„SVOBODA“
111 Lackawanna Str.,
OLYPHANT, PA.

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або через експресовый або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то є карточку, котру достанете вôдъ почтара або аґента на експресовôмъ офісѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годнй грошей достати.

БЕЗЪИМЕННЫХЪ ДОПИСЕЙ НЕ ПРИНИМАЄМО.

Хто хоче, щобы єго адресъ змѣнити, мусить подати намъ, кромѣ нового, такожь свôй старый адресъ.

Через нашу редакцію можна замовляти и пересылати грошѣ для всѣхъ старокраєвыхъ рускихъ ґазетъ и другихъ выдавництвъ.

Де-що
про жите Русинôвъ въ Канадѣ.

Два тыжнѣ ходивъ я въ околици Drifting River, мавъ изъ собовъ трохи книжокъ, а дальше хотѣвъ-ємъ знати, якихъ книжокъ люде хотѣли бы мати. Я переконавъ ся, що нашй люде окрôмъ молитвенниковъ не мають бôльше нѣякихъ книжокъ. Про науковй та историчнй и згадувати нема що. Знайшовъ я людей и такъ темныхъ, що боялись купити книжку, думаючи, що то щось небеспечне, якась обмана, бо якъ-же то може бути, абы хтось принѣсъ книжку до хаты? Та однакъ я трохи розпродавъ книжокъ, а замовили кôлькадесять букварôвъ рускихъ а кôлька польскихъ, 8 великихъ библій, 2 зборники (дякôвскй до каплиць), два псалтири, жите святыхъ и кôлька свѣтскихъ книжокъ.

У кôлька днѣвъ пôзнѣйше переходивъ я иншовъ околицевъ, де довѣдавъ ся я, що люде (хоть не всѣ) мешкаючй на Drifting River сплели таке: »Хто у мене купивъ або замовивъ книжку, то тымъ є уже протестантомъ (помимо того, що я жаднй пôдписы анѣ имена не збиравъ). Сли до сѣмь день не вôдкличе замовлене, або не вôддасть книжку, то по сѣмохъ дняхъ мусить бути протестантомъ — а коли не схоче, заберуть худобу, а єго до арешту! А въ разѣ, если бы не хотѣвъ ити до арешту, то убють на мѣсци на смерть«! Пôзнѣйше я довѣдавъ ся, що то сплѣвъ Józef Sawicki, Русинъ лат. обряду, тай изъ севъ выдумковъ бѣгавъ по сусѣдахъ разомъ изъ жѣнковъ, страшивъ людей и радивъ, щобы книжки позносили до Ивана Григорчука, мого вуйка. Що-жь? Чи не повѣрили? Хоть не всѣ, а все таки найшлось пятохъ, що принесли книжки тай сказали: »И книжки не хочемъ, и грошей не хочемъ, и протестантами не будемо.« Ив. Григорчукъ старавъ ся вытолкувати, але дарма. Иншй же наѣли ся страху. На щасте я надôйшовъ у кôлька днѣвъ та успокоивъ. Отакъ нашй людоньки розумѣють волю въ Канадѣ. Ну и се завдяки польскôй шляхтѣ и проводирамъ.

Въ околици Drifting River будують 4 церкви, та помимо того не видно жаднои орґанізаціи. Дуже потрѣбно, щобы при кождôй церкви була читальня, чи яке товариство, де могли бы найперше выробляти вѣру однй до другихъ, учитись, та купувати въ спôлцѣ дорожшу машинерію, якъ жниварки та молотѣльнѣ, а такожь порозумѣватись въ справахъ політичныхъ та релиґійныхъ. Я говорю людямъ про орґанізацію та науку, а кождый зъ осôбна вôдповѣдае: »Нема зъ кимъ«, а зъ того выходить, що нѣхто не хоче. Однакъ кôлька людей зъ рôжныхъ тавншипôвъ обѣцяли взятись до заложеня товариства.

Товариства тутъ конечно потрѣбнй. Люде зъ рôжныхъ сторôнъ Галичины безъ фамилій, а коли кого заскочить смерть, то осталй сироты не мають помочи нѣзвôдки. Були тутъ выпадки, що чоловѣкъ померъ, а жѣнка зъ дѣтьми не маючи що ѣсти, и де заробити, иде до Land Office, щобы еи взявъ пôдъ свою опѣку та давъ ѣсти дѣтямъ. А що-жь урядникъ? Грошей на роздачу немае, то-жь вôдправляе зъ тымъ: »Идѣть помагайте собѣ самй, най твôй народъ тобѣ поможе, у насъ такъ є, що кождый народъ дбае про себе«.*) Одна помôчь, хиба протестантскй церкви, котрй дають одежи, або помагають до школъ. То-жь конечно мусимо дбати самй про своихъ тыхъ, що потребують помочи, а до сего треба товариствъ. Дальше — ростуть дѣточки, а родичамъ байдуже учити ихъ — не хотять розумѣти вагу науки у симъ краю; декотрй говорять: »Кобы то дѣточки анґельского трохи полапали, а руского, очевидно, що тутъ не конче«. Чи се не ганьба? Чужого трохи, а свого ничь! А я думаю, що свого добре и то дуже добре треба знати, а чужого тôлько можь. Бо чи-жь не чекае насъ вынародовлене въ короткôмъ часѣ, если вôдъ самыхъ початкôвъ свое покинемъ? Копу фактôвъ мôгъ бы я вже навести нынѣ, що нашй хлопцѣ и дѣвчата (сихъ другихъ бôльше), котрй утерлись помѣжь Анґликôвъ, цурають ся своихъ родичѣвъ и своеи народности. А чому? Бо старшй такъ поводять собѣ, що то лише ганьбы и встыду варта: сварять ся, бють ся, позывають ся, а и крадуть по троха, а що вже брехнѣвъ, то мѣсцями безъ кôнця и мѣры.

Такъ се одинъ поводъ, що молодй встыдають ся свои ми, а другій, що тй, що встыдають ся, не мають просвѣты, науки въ своихъ головахъ. Они не знають, що нашь народъ великій и мае свою славу, не знають своеи исторіи, щобы розказати чужимъ, що мы не тупй, не зацофанй, а знѣвеченй, зневоленй пануючовъ клясовъ.

Ще сумнѣйше те: кôлька старенькихъ татôвъ пускають ся у жебры. Сыны ихъ поженились тай радять ся молодята, що шкода старому хлѣба. Додамъ, що тутъ жебрати не вôльно и що старй дуже потрѣбнй сынамъ, бо тутъ роботы богато и робôтникъ дорогій, а старый хоть бы и найменшу прислугу зробивъ, то вже варта свого удержаня, позаякъ у нашихъ удержане не такъ дорого стоить. Сыны же молять ся и поклоны бють, а татôвъ высылають на жебры.. По чôмъ же они христіянами звуть ся — я не знаю. Сумно дивитись на такй рѣчи на сихъ просторахъ.

Минувшого року посолъ McDonald говоривъ публично въ Neepawa и Ottawa та иншихъ мѣстахъ, що Галичане худоба, дурнй въ політицѣ и релиґіи. Вся вина въ такихъ рѣчахъ та, що нашй не мали орґанізаціи и самопôзнаня у старôмъ краю, тому и тутъ про те не дбають. Правда, въ Галичинѣ були товариства и читальнѣ, та тыхъ людей, котрй розумѣють вагу тов. мало є. Тутъ знову новый край, куды приходили люде изъ рôжныхъ околиць и повсѣдали не знаючи однй другихъ, а не маючи пôдставы не можуть зжитись. Тутъ такъ доброго брехуна звычайно уважають въ початкахъ за наймудрѣйшого, доки не наробить имъ сварнѣ та позвôвъ; такъ дѣесь и межи жѣноцтвомъ.

Зъ людей, котрй радй бы народъ гуртовати и працюють въ тôмъ напрямѣ, смѣють ся: »Ото ми мудрагель! Єму треба читальнѣ! Хотять въ насъ и тутъ такъ дурити грошѣ, якъ у Ґалѣціи«! А до всего приговорюють: тримаймо ся, котрый бы ся важивъ на що пôдписати, то его нещасте. Тутъ свобода, тутъ конституція!

Декотрй зъ нашихъ мають вже незгôршй початки, худобу и поорано, та въ богато мѣсцяхъ тй заможнѣйшй кривдять бѣдныхъ тымъ, що за свою працю рахують по анґлицки, а своимъ сусѣдамъ бѣднымъ платять по »galicyjskiemu«. Що до книжокъ, то бѣднѣйшй радше купують. Деякй зъ богатыхъ думають, що коли они богатшй, то тымъ самымъ вже и мудрй тай книжки анѣ читальнѣ имъ не треба. Бо и сама рѣчь, якъ вôнъ буде товаришувати, якъ вôнъ хоче кождого зъ осôбна кривдити?

Юрко Сиротюкъ.

*) Канадійскй Русины могли-бъ належати до „Р. Н. Союза“. — Ред.

СВѢТЛО ПОБѢДИТЬ!

Тьма а свѣтло — двѣ противнй рѣчи. Коли свѣтло кидае свои богатй лучѣ, тьма утѣкае въ безъвѣсти.

Коли-жь тьма роспускае свои крыла, свѣтло гасне, гасне, ажь не потахне.

Тьма не може розширятись въ свѣтлѣ, та свѣтло може свѣтити въ тьмѣ. Тьма его обнимае, та коли оно правдиве, тьма не зможе его загасити.

Тьма боить ся свѣтла и ховаесь передъ нимъ. Свѣтло жь тьмы не боить ся, оно иде противъ тьмы, попе силы, навѣть тогды, коли хмары ему дорогу заступають. И нема для него мѣсця, котре-бъ его нѣколи не зазнало.

И нема на свѣтѣ сотворѣня, котре бъ нимъ не жило, не радувалось, не пôднималось.

И нема душѣ, котра-бъ до свѣтла не йшла, не порушалась.

Розбійники навѣть и божевôльнй мають свои часы, коли въ першихъ прояснюесь сумлѣне, а въ другихъ розумъ.

Тьма мае для себе положенй границѣ, по за котрй еѣ царство не сягае.

А свѣтло панує всюды, навѣть надъ тьмою. Оно бо дае ему барвы, вôдъ сумерку ажь до темнои ночи.

И нôчь не була бы чорна, коли-бъ свѣтло вôдъ неи не уступилось. Але оно не уступае вôдъ ночи побѣдженымъ. Оно уходить передъ темнотою, щобы завитати свѣжимъ поранкомъ, пронизанымъ мальовничою, дивною, возвысшеною красою.

Те, що тьма панує довгй часы помѣжь людьми, не повинно насъ мылити.

Тьма панує длятого, щобы наконецъ уступити поконаною.

Єѣ царство не єсть вѣчне, бо до неи вѣчнôсть не належить.

Вѣчнôсть утримуесь на свѣтлѣ, и вѣчнôсть иншои пôдставы не може мати. Історія всего свѣта показуе, що тьма єсть минаюча, хочь бы она вѣки людскй стояла.

Якъ збутвѣла колода, якъ засохлый листъ — такъ и тьма. Ихъ дни порахованй, ихъ конецъ близькій.

Насъ не повинно лякати те, що колода на нашихъ очахъ бутвѣе, та що засохлымъ листомъ вѣтеръ буйный гонить.

Анѣ сумъ не повиненъ наше серце стискати, коли бачимо, що неправда въ злобѣ и пôмстѣ корчить ся и кидаесь, якъ несамовита.

Дни еи теперь пораховань, якъ тои збутвѣлои колоды, якъ того скрученого у болю листя.

Неправду укаже свѣтло, хоть бы неправда незнати якъ укрывала ся. И всѣ побачать еи покорчене лице и всѣ вôдвернуть ся.

А правда, якъ свѣтло засяе на тварахъ всѣхъ и огрѣе всѣ серця и роспалить всѣхъ душѣ.

Не бôйтесь, братя! Свѣтло побѣдить такъ певно, якъ певно мальовничій ранокъ приходить по темнôй ночи.

Павло Тимкевичъ.

Нынѣ

свято въ рускôй пенсилвенійскôй кольонии въ Shamokin, Pa. Тамъ будуть споминати руского ґенія Тараса Шевченка, та радити надъ заложенемъ церковнонародноѣ орґанізаціи.

Свято се мае значѣне не лишь мѣсцеве, але почасти загально американско-руске, бо будуть тамъ и люде зъ подальшихъ сторôнъ. Чи богато ихъ зберѣ ся — не знати, однакъ не въ тôмъ вага. »Богъ не въ силѣ, а въ правдѣ«. Важне тутъ не число а идея, що склонить людей взяти участь въ тôмъ святѣ. А идеи якъ и все инше, що живе на свѣтѣ, пôдлягае правамъ природы: родить ся, росте, старѣесь и вкôнци умирае, а властиво змѣняе свою форму. Порôдъ и взрôстъ вôдбувають ся не безъ терпѣня, стараня и працѣ. За породъ и плекане новыхъ гадокъ терпѣли люде муки и неразъ и смерть. Однакъ здоровй та живй идеи росли, крѣпшали муками и терпѣнемъ людей, захоплювали чимъ разъ ширшй масы, доводили ихъ до ентузіязму, побуджували до дѣла. Давъ бы Богъ, щобы идеи, якихъ выразомъ шамокинске свято, а котре можь наразѣ порôвнати хиба зъ зерномъ киданымъ у рôлю, пустили глубоко корѣне въ нашôмъ народѣ и выдали овочь святои любови, правды та волѣ.

Дописи.

(9).
З України.

Весну нам Господь дав таку, що у кождого селянина серце його хліборобське аж до нестями радіє. Зелено всюди, гарно всюди, й у полї, й у садках і на вгородках. Ачей Господь Бог помилує Україну і залишить єї хоч цей рік без недороду. Велика Україна і кождого року вже де не будь та люди бідкають ся від безхлібя. Минулу зиму, то Боже, як і перетерпіла наша Херсонщина! Там люди, скотинка конали від голодної смерти... Херсонщина то родина хліборобських артілів, бо ж в місті Єлисаветі живе й »артільний батько« Микола Левітський. Він придбав собі богацько адептів не тілько на Україні, але і в Московщині поміж сьвітлою інтеллеґенцією, які йдуть його сьлїдом і також формують людей у найрізні артілї, то б то не тільки хліборобські, але і найрізні ремесні, навіть церковно-сьпівацькі (у Москві) і т. і.

У Полтавській ґубернії, в хорольському повіті, біля села Демянівки енерґічний молодий демянівський панотець Андрій Геращенко навіть в цьому разї скупив дві хліборобських артілї, які вже щасливо й оперують... Пощасти їм Боже!

Наближаєть ся 1-го мая по пануючому у нас старому стилю й уряд все більше і більше насторожує вуха, бо дожидає спільного празникуваня сього міжнародного сьвята фабричних робітників. Знов видягнуть ся на перше місце кому донські, або уральскі козаки з нагайками і піде дика розправа.... Гидко!

Українець.

Зъ Jersey City, N. J.

Посвящене угольного каменя пôдъ нову руску церковь въ Jersey City, N. J. вôдбуло ся дуже торжественно въ недѣлю, дня 19. мая.

Вже вôдъ самого рана товпилось множество людей и мѣсцевыхъ и зъ поблизькихъ рускихъ кольоній по улицяхъ Morris и Essex и нетерпеливо ожидали годины, коли розпôчне ся величавый походъ до старои церкви. По 9. годинѣ заѣхали повозы зô священниками передъ галю Д. Голода, де вже чекали въ парадѣ прибранй слѣдуючй братства: Мѣсцевй: св. АА. Петра и Павла и сестричне св. Ольги, зъ Ню Йорку братство им. Ив. Наумовича, Зоря и сестричне св. Ольги. Дальше братства: зъ Brooklyn св. Арх. Михаила, филія св. Ольги, братство зъ Elizabeth, N. J. и зъ Bloomfield. Зъ бандою на передѣ выруширъ величавый походъ до старои церкви, де о год. 10-ôй вôдправилась Сл. Божа зъ діяконами. Сл. Божу вôдслуживъ о. Несторъ Дмитрôвъ, зъ Troy, N. Y., а діяконовали оо. А. Бончевскій, зъ Ansonia, Conn. и П. Тимкевичъ, зъ Yonkers, N. Y. Народъ заповнивъ церковь по береги, наоколо церкви сотки вѣрныхъ стояли, що не могли вже примѣститись въ серединѣ. Зъ властивымъ собѣ жаромъ выголосивъ о. Ст. Макарь, зъ Mt. Carmel, Pa., проповѣдь.

Около год. 1. рушивъ цѣлый походъ до мѣсця, де почато будову новои церкви. На пôдвысшеню заняли мѣсце священники, по низше на плятформѣ хоръ, а навколо мѣсця на нову церковь залягли тысячки народу. Посвященя угольного каменя довершивъ о. Н. Дмитрôвъ. Цѣла парада скôнчилась по год. 2.

При тôй нагодѣ годить ся сказати кôлька слôвъ про руску громаду въ Jersey City. Одинайцять лѣтъ тому, Русины зъ о. Гр. Грушкою побудовали церковь на горѣ далеко вôдъ улиць, де мешкають нашй люде. Черезъ ту десятку лѣтъ обходились Русины якъ могли, а вже-жь теперь, коли и народъ починае мати троха бôльшй культурнѣйшй потребы, коли молоде поколѣне засѣло въ школѣ числомъ бôльшимъ вôдъ сотки, потреба показалась побудовати церковь въ серединѣ мѣста, близько помешканъ людей, тай крôмъ церкви и вôдповѣдну школу. И справдѣ, по двохъ майже лѣтахъ безъупинного и завзятого стараня о. Н. Пôдгорецкого, удалось людямъ купити два лоты землѣ на розѣ головныхъ улиць Sussex и Green за суму $8000.00, де вже въ вересни с. р. стане величава мурована церковь вразъ зъ галею на долинѣ, котра, якъ видно пôсля плянôвъ, буде найвеличавѣйшою святынею рускою въ Америцѣ. Сли зважимо, що така вельми коштовна церковь будуесь добровôльными датками, сли зважимо, що тй добровôльнй датки треба збирати, громадити, ходячи зъ дому до дому тай при кождôй способности не тôлько въ Джерзи, але въ Ню Йорку, въ Бруклинѣ и по другихъ мѣсцевостяхъ — можемо зрозумѣти, скôлько енерґіи, скôлько здоровля, скôлько працѣ мусить зъужити мѣсцевый парохъ при помочи ледви кôлькохъ людей. Щасть Боже! Мы певнй, що Джерзи Сити буде мати, а навѣть мусить мати велику святыню Божу, а потрудившимъ ся Богъ заплать.

Сусѣдъ.

Зъ Збаращины, въ Галичинѣ.

Мôгъ бы хто сказати, що руско-народна справа въ Збаращинѣ упадле. Такъ бодай выдае ся по перебѣгу послѣднихъ выборôвъ до державнои думы. Тымчасомъ нѣ, робота просвѣтна иде, народъ бôльше горне ся до просвѣты, почуте національне росте, а що найважнѣйше, народъ починае розумѣти яка політика є въ его користь. Радикальный рухъ, котрый зъ початку мавъ закраску гдекуды антирелиґійну, ограничае ся теперь на радикализмѣ чисто політичнôмъ. Народъ горне ся до священникôвъ, але тôлько до такихъ, котрй до него прихильнй.

Одна еще важна рѣчь до зробленя именно: освѣдомлене бодай політичне Русинôвъ римо кат., котрыхъ въ Збаращинѣ досыть. Русинôвъ римо-кат. ксьондзы робять на силу Поляками и втягають въ шляхоцкій обозъ.

Але и тутъ видно поступъ. Гдеякй Русины-латинники при выборахъ свѣдомо голосують зъ Русинами. А въ Климкôвцяхъ домагають ся навѣть рускихъ проповѣдей въ костелѣ.

І. І.

Кумъ Гриць и Василь.

Гриць: — »Гаваю«, куме Василю! заробили вже зъ одну тысячку долярикôвъ?

Василь: — Не вайкайте моеи головы, бо зъѣмъ впередъ васъ а опôсля себе.

Гр.: — Або зъѣжте впередъ себе а опôсля мене...

Вас.: — Все менѣ одно и нехай то Богъ строго, тяжко тай справедливо покарае! Де глянь, де обернись — бачить чоловѣкъ лишь нещирôсть и ходячу злобу. А тй люде? — ахъ, пожеръ бымъ ихъ всѣхъ и то за оденъ разъ, безъ пощады!!

Гр.: — Е, е, за оденъ разъ не ѣжте такъ много, бо се нездорово на жолудокъ.... Впрочѣмъ не забувайте такожь, що Господу Богу ще бôльше докучають, а однакъ Вôнъ, зôславши потопъ свѣта, лишивъ де що на розплодокъ...

Вас.: — Зъ вами нѣхто нѣколи не договоривъ ся й не договорить бо тодѣ якъ пôпъ бе въ дзвôнъ — вы зъ чортомъ гримаете въ клепило... (Гнѣвно вôдчиняе дверѣ и хоче вôдходити.)

Гр.: — Гей зачекайте и скажѣть що вамъ приключило ся и чого вы такй роздражненй?

Вас.: — Йдѣть мудрагелю! Знаете все и вдаете невѣжу. Найлѣпшій довôдъ, що насмѣваетесь зъ мене. А впрочѣмъ, менѣ вже нѣхто не порадить!...

Гр.: — Що жь властиво стало ся? Я присяй Богу нѣчого не знаю. Кажѣть, може ще що дасть ся порадити.

Вас.: — бôкрали мене.

Гр.: — Хто, коли и якъ?!

Вас.: — Мои бордингеры (комôрники), бодай бы ся були заспѣтили!...

Гр.: — Якимъ чиномъ?

Вас.: — Або я знаю якимъ? Вôдъ пôвъ року мешкали въ мене якісь заволоки зъ пôдъ Москаля, але позавчера здимѣли свѣтами, а вразъ зъ ними пропало и моихъ 200 долярôвъ. Кажу вамъ ажь серце мене болить...

Гр.: — За бордингерами?

Вас.: — Чортъ побери бордингерôвъ! — за долярами. Се були мои гôрко запрацюванй ощадности, а ворогни тяженьки забрали все, що до цента.

Гр.: — Ахъ, се дуже гарно, дуже хосенно для васъ!

Вас.: — Чому, вороже якійсь?...

Гр.: — Бо по перше, не будете вже вôдъ теперь тримати грошѣ въ сѣннику а...

Вас.: — Я тримавъ въ куфрѣ, не въ сѣннику.

Гр.: — Все одно — треба дати до банку, а будете тодѣ забезпеченй такъ вôдъ огню, якъ и вôдъ злодѣя. По друге, треба уважати кого берете за бортôвника. Найпевнѣйше приймати своего чоловѣка Русина, знакомого и чесного. Чужа заволока, зъ пôдъ Москаля або зъ Прусъ, лише лихо вамъ заподѣе.

Вас.: — Ба, кобы то кождый зъ нихъ мавъ на чолѣ написано, звôдки вôнъ и якій.

Гр.: — Въ томъ то й цѣла штука, читати иногдѣ тѣ чого неми написано. А на людяхъ треба учитись и вмѣти таке читати. Розумно? На закончене скажу вамъ ще на ухо, що вы не перший, тай не послѣдній выпили такъ на бординґерахъ. Се хозяйскій и непевный бизнесъ. Але заспѣваю вамъ краще про него. (Спѣвае):

Хто за мало троблѣвъ*) мае,
Ще вôдъ грижѣ не посивѣвъ —
Най ихъ довго не шукае,
Лишь най приѣме бординґеровъ.
Тыхъ вôдъ Москвы зъ надъ Велтавы
И такъ дальше, и такъ дальше;
То вамъ нарôдъ страхъ цѣкавый,
Чи забавный — скажу радше...
Вôнъ на все вамъ око мае:
Що є въ куфрѣ, що є въ скрини,
Вашôй дочцѣ пôдхлѣбляе,
Не докучить господыня.
А иногдѣ й всѣмъ догодить,
Купить пива, виски — всего.
И такъ день за днемъ уходить,
Ажь привыкнуть всѣ до него.
Та за рôкъ, за два дивѣть ся,
Все почало ся псувати:
Десь годинникъ вамъ задѣвъ ся,
Донька стала сумувати,
Пропадають зъ куфра грошѣ,
Бординґеры утѣкають,
Люде сплетнѣ нехорошй
О родинѣ розпускають;
А то й жѣнка, (коли гарна) -
Въ свѣтъ вандруе, забераєсь...
А вамъ журба препогана
Й повно троблѣвъ полишаєсь.

Пôдс. Чалый.

*) Клопотôвъ.

СПРАВЫ „Р. Н. СОЮЗА."

Хотячй приступити до „Союза" най посылають вступне и мѣсячне до касієра:

Alex Shlanta,
Postmaster.
MAYFIELD, PA., Lack. Co.

И увѣдомлять секретара пôдъ адресою:

D. D. Pyrcz,
P.O. Box 355,
OLYPHANT, PA., Lack. Co.

Хто бы бувъ покривдженый вôдъ котрого зъ урядникôвъ »Союза«, нехай пише до председателя:

REV. A. BONCHEVSKY, 10 May str.
Ansonia, Conn.

Въ другой половинѣ мая с. р. приступили до „Р. Н. Союза" слѣдуючй нови члены:

	Число въ гол.книзѣ:
Eleonora, Pa.	
Ткачь Янош	1469
Спонтакъ Мих.	1471
Yonkers, N. Y	
Скробала Андрѣй	1163
Priceburg, Pa.	
Ткачь Прокопъ	912
Предка Олекса	913
Shenandoah, Pa.	
Головатый Стефанъ	524
Мельничикъ Федоръ	528
Цѣкотъ Семанъ	531
Mt. Carmel, Pa.	
Коско Михаилъ	460
Филякъ Ив.	458
Trauger, Pa.	
Адамъ Теодоръ	557
Scottdale, Pa.	
Присташъ Мих.	1962
Whitney, Pa	
Курилякъ Теодоръ	2177
Паволъ Андр.	2177
Марцѣнко Томко	2178

(Дальше буде).

РÔЧНЕ засѣдане Выдѣлу „Р. Н. Союза" въ Буфало, Н. Й. 11. юнія, 1901.

На пôдставѣ § 50 статутôвъ „Руско Народного Союза", маю честь запросити Выдѣлъ нашого товариства, т. е. членôвъ головного уряду, ихъ двохъ заступникôвъ и шестьохъ радныхъ на рôчне засѣдане въ Buffalo, N. Y. на день 11. юнія, 1901. На засѣдане тое можуть прибути также члены контрольнои комисіи, а то пôсля § 65 ст. „Р. Н. Союза". Кошты подорожи будуть звернені управленымъ до присутности на тыхъ зборахъ.

Митинґъ вôдбуде ся въ гали братской **Black Rock, 81 Churchhill Str.**, а зачне ся о год. 8-ôй рано.

Хто бы чувъ ся покривдженымъ вôдъ нашого товариства, або котрый зъ урядникôвъ его, нехай запише свою скаргу зô всѣми свѣдоцтвами и документами на руки секретаря D. D. Pyrcz, Olyphant, Pa., або самъ лично на засѣданю явить ся.

Ант. Бончевскій,
председатель.

НОВИНКИ.

Достане безплатну пораду.
Кождый, хто мае яку справу до суду въ старôмъ краю, и напише до головного уряду Руско Народного Емиґраційного Дому въ Америцѣ на адресу: REV. N. PIDHORECKY 76 GRAND STR., JERSEY CITY, N. J.
Руско-Народ. Емиґраційный Дôмъ мае **свого руского адвоката въ краю.**

Загадочна мандрôвка шпильокъ.
Въ маломъ мѣсточку Санъ Жерменъ еляй коло Парижа жіе 16-лѣтна дѣвчина здорова и румяна, яка стала ся въ послѣднихъ дняхъ интересною для лѣкарскихъ кругôвъ. Въ 11. роцѣ житя дѣвчина проликнула 49 шпильокъ. По пятьохъ лѣтахъ шпильки перевандрували зъ кровію по цѣлôмъ тѣлѣ и теперь выступають пôдъ скôрою. Мѣсцевый лѣкарь вытягнувъ дѣвчинѣ вже до 30 шпильокъ, а прочй буяють ще въ тѣлѣ зъ кровію. Майже що дня дѣвчина прибѣгае до лѣкаря зъ просьбою, абы еѣ вытягнувъ шпильку. Дивно лише, що шпильки выступають на цѣлôмъ тѣлѣ: на раменахъ, въ ногахъ, ухахъ, а навѣть пôдъ очами.

— **Срѣбнй** короны а. в. подроблювало чотырохъ селянъ въ Удвѣ, земплиньского комітату, на Угорщинѣ. Интересъ и ремесло йшли имъ несогôрше, власти не могли впасти на слѣдъ фалшôвниковъ, а въ цѣлôмъ селѣ лишь оденъ-одинокій чоловѣкъ П. Вица знавъ о нихъ. Бувъ то чоловѣкъ смирный и працьовитый, нѣкому лиха не гадавъ робити, але фалшôвники зъ боязни, щобы ихъ коли не зрадивъ, пôдсѣли на него и забили. Та симъ залѣзли въ бѣду, бо убійство вже не могло укрыти ся, жандармерія почала пильно слѣдити и дôйшла по нитцѣ до клубка... Теперь всѣ чотыри сидять вже у вязници и чекають засуду.

— **Велику** фабрику, де достане роботу кôлька тысячь робôтникôвъ, будуе при 48 улици McDomvay & Forley Co. въ Пітсбурґъ, Па. Також Jones & Loughlins Limited загадуе въ полудневôй сторонѣ сего самого мѣста выдати 1 міліонъ долярôвъ на будову новои вôдливарнѣ желѣза.

— **Вже выйшли** зъ друку статуты для майнерскои юніи 9-ого дистрикту по руски. Кождый Русинъ повиненъ жадати лишь рускихъ статутôвъ

Важне для дѣвчатъ и женъ.
Въ юлію (липни) б. р. въ цѣлôмъ сестричнôмъ братствѣ св. Ольги въ Джерзи Сити, буде пріймати нови членкинѣ безъ вступного.

— **О неимовѣрной** темнотѣ на Буковинѣ свѣдчить слѣдуючій фактъ: Въ лѣтѣ 1898. р. украдено въ Черновцяхъ мулярови Йосифови Хищиньскому двѣ шинки. Щобы вôдшукати злодѣя, пôйшовъ вôнъ до знаной ворожки Міздалевои. Слово по слову, порадила она ему, щобы собѣ купивъ у неи чорта, то буде ему добре вести ся. Отъ — каже — и згôнники Соболевскій та Бориславскій купили собѣ у мене чорта, то якъ имъ ведеся! Торгъ въ торгъ, згодивъ Хащинскій чорта за 100 зр. на три роки; по трехъ рокахъ мавъ его назадъ вôддати. Почавъ вôнъ платити ратами угоджену цѣну. Коли сплативъ за пôвъ року, сказала ему Міздалева, що отъ недавно мусѣла старого чорта продати, а теперь мае тôлько молодй чортенята, то вôнъ мусить пôдождати, поки не пôдростуть. Навѣть завела его до пивницѣ та при рôжнобарвнôмъ свѣтлѣ показувала ему тй чортенята, якъ скакали по земли; Хащиньскій повѣдае, що подобали они на жабы. Она ему такъ захвалила тй чортенята, що вôнъ згодивъ ся доплатити ще 70 зр. за одного. За те порадила ему ще, щобы сѣмъ днѣвъ ходивъ о пôвночи на цвинтаръ и бравъ зъ кождого девятого гробу грудку, щобы не мывъ ся въ тôмъ часѣ и щобы въ кождôмъ чоботѣ носивъ срѣбного ґульдена. Довго ждавъ вôнъ, а чортеня якось не пôдростало. Вкôнци не стало ему терпцю и вôнъ пôзвавъ Міздалеву до суду, а сими днями вôдбула ся розправа. Судъ засудивъ Міздалеву на шѣсть мѣсяцѣвъ вязницѣ, та й ще веде ся противъ неи нове слѣдство, бо показало ся, що она не тôлько одного Хащиньского обдурила чортенятами.

— **Поліція** въ Сеґединѣ, на Угорщинѣ, арештувала двохъ селянъ-дурисвѣтôвъ, М. Шарная и Ив. Санка котрй пустили по селахъ чутку, що выграли на льотеріи 100 тысячь злр. На основѣ тои чутки стали ходити до села и позичати вôдъ людей грошѣ, кажучи, що они ще не вôдобрали выграной сумы, а коли вôдберуть, то вôддадуть довгъ зъ добрымъ процентомъ. Показували при тôмъ телеґрамы зъ фальшоваными пôдписами директорôвъ банку и такй самй документы зъ печатками. Въ той спосôбъ вымантили 4000 коронъ въ богатого селянина Гедесі, а крôмъ того натягнули на значнѣйшй сумы ще 18 селянъ. При ревізіи у нихъ переконались (зъ ихъ записокъ), що провадили они свое ремесло черезъ довшій часъ и то ажь въ кôлькохъ комітатахъ.

— **Братство** св. Петра и Павла въ Джерзи Сити и филія въ Елізабетѣ буде пріймати въ юнію (червни) б. р. новыхъ членôвъ безъ вступного.

— **Єсли** хочете и вы перевѣтрити ся трохи и выпростувати свои кости, то

Читайте:

Въ суботу, дня 8 го юнія 1901. вôдбуде ся

ЕКСКУРШЕНЪ

до Mountain Park — на дохôдъ рускои школы въ Simpson, Pa. — Хто поѣде, не пожалуе. Музика смичкова и банда на дутыхъ инструментахъ будуть грати на перемѣну. Комітетъ постаравъ ся о всякого рода забавы и выгоду для тыхъ, що поѣдуть.

— **Чималу** сензацію выкликала ненадѣйна тай чудерацка смерть властителя бровару и міліонера Сам. Болтона въ Трой, Н. Й., котрого найшли въ броварѣ, въ величезнôмъ котлѣ наповненôмъ кипячимъ пивомъ, розумѣе ся звареного (мертвого). Покôйникъ бувъ чоловѣкомъ любленымъ и поважанымъ въ цѣлôй околици и теперь всѣ сушать собѣ головы, що ту приключило ся, случай, чи злочинъ? Много дае до мысленя ся обставина, що капелюхъ и годинникъ нещасного богача лежавъ на пôдлозѣ коло котла.

— **Зливнй дощѣ** упали въ Верджинії и Тенеси въ наслѣдокъ чого выступило кôлька рѣкъ зъ берегôвъ и наробили безчисленнои шкоды. Кôлька сотъ домôвъ и фармерскихъ будынкôвъ зôстали знищенй, а много людей и худобы потопилось.

Дальше справоздане зъ жертвъ зложеныхъ на Р. Н. Д. Е. въ Америцѣ.

Пôдчасъ засѣданя въ Jersey City, N. J. Д. Ванько зъ Ансоніи, зложивъ вôдъ Русинôвъ зъ Waterbury, Conn. жертвы . . $1.00
а зложили слѣдуючй по 25 цнт.:
Текля Тхоръ, Анна Китчакъ, Мих. Іуба, Ив. Петрикъ.

Фавстъ Годьо зъ Ню Йорку зôбравъ черезъ бльокъ . . $5.10
а зложили слѣдуючй:
Катар. Русинякъ 50 цнт., Анаст. Бурейчикъ 25, Тересія Говда 25, Євка Лосипанко 25, Мих. Пиртко 10, Л. Вонсачь 10, Матрона Демай 10, М. Вислоцка 10, Єва Ґрацонь 25, Югаска Маричь 25, Милька Матѣйчакъ 25, Андрей Бобалѣкъ 25, Текля Павелчакъ 25, Настя Ксеничь 25, Марія Спякъ 25, Юз. Биндашь 25, Єва Русинякъ 25. А. Филь 25, И. Бурейчакъ 25, Вас Квочка 10, Марія Чеперякъ 10, Тер. Скуба 25, Анна Капчуга 25.

Лазоръ Сиротякъ зъ Йонкерсъ, зôбравъ черезъ бльокъ . $3.20
а зложили слѣдуючй:
Л. Сиротякъ $1.00, Анд. Яхвяхъ 15 цнт. Д. Храпцьо 15, С. Тижбѣръ 5, Юрій Голодякъ $1.00, Т. Грѣшко 10, М. Лошь 10, О. Петришинъ 25, С. Олѣяръ 10, Т Голутякъ 10, Г. Морохъ 10, К Шелецкій 10.

Разомъ - - - - - -	$9.30
Попередно зъ перенесеня -	$590.91
Станъ касы зъ днемъ 19. мая б. р.	$600.21

Лазоръ Сиротякъ
касієръ.

— **Просимо** нашихъ Американцѣвъ, Канадійцѣвъ и Бразилійцѣвъ, щобы намъ присилали пѣсни якй спѣвають люде про американске жите. Пѣсни тй треба записувати такъ якъ они спѣвають ся, хочь бы навѣть по »унґарски« безъ жадного перекручованя. Такъ само просимо о казки и оповѣданя про Америку. Кождый, хто такй рѣчи намъ пришле, нехай пôдпише свое имя, село и повѣтъ або столицю звôдки походить, а єсли памятае, нехай напише где и вôдъ кого се чувъ. Пѣсней, казокъ и оповѣдань, що були вже друкованй по книжкахъ або ґазетахъ — не принимаемо.

— **Въ день** Сошествія св. Духа 2. юнія вôдбуде ся въ Mt. Carmel, Pa. вечерокъ музикально-декламаторскій въ память 40-хъ роковинъ смерти Тараса Шевченка, найбôльшого поэта Руси-Украины.

ПРОГРАМА:
1) Вступне слово.
2) „У Петровку", слова Д. Млаки, музика Ив. Воробкевича, вôдспѣва шамокинскій хоръ.
3) Вôдчитъ про Тараса Шевченка, выголосить о. Ст. Макаръ.
4) Декламація „До Основяненка" Т. Шевченка, вôддекл. А. Павликъ.
5) „Тече вода", хусть, Лисенка, вôдспѣвають М. Мурдза и А. Лучковецъ.
6) „Заповѣтъ", слова Т. Шевченка, музика Е. Вербицкого на 8 голосôвъ, въ супроводѣ фортепяну, вôдспѣвае шамокинскій хоръ.
7) „Публика", вôддекламуе А. Гукъ и „Цыганъ зъ хрономъ", вôддекл. А. Гаракчинъ.
8) „Гуляли", муз. Нижанковского", вôдспѣвае шамок. хоръ.
9) „Тополя", Шевченка, вôддекл. А. Мариньякъ.
10) „До Руси", М. Копка, вôдсп. хоръ.
11) „Ще не вмерла Украина" вôдсп. шамокинскій хоръ.

Вечерокъ вôдбуде ся въ сали старого польского костела, а зачне ся точно о 7 годинѣ вечеромъ. Цѣна тикету 25 цнт., для дѣтей 10 цнт. Чистый дохôдъ зъ вечерка призначеный на будову рускои мѣсцевои школы. Сподѣвати ся, що всѣ мавнткармельскй Русины являть ся на сали згаданого дня якъ оденъ чоловѣкъ. Доохрестныхъ Русинôвъ запрашае ся до спôвучасти въ нашôмъ спôльнôмъ святѣ.

Не вмѣешь говорити по анґлійски?
Чому-жь не купишь собѣ за 50 центôвъ провôдникъ руско анґлійскій въ редакціи »Свободы« ?

— **Аґентами „Свободы"** зъ правомъ колектованя грошей суть:
Стефанъ Калакука, Jersey City N. J.
Иванъ Бурштинъ, Buffalo, N. Y.
Василь Тылявскій, S. S. Pittsburg, Pa.
Алексій Шаршонь, Shamokin, Pa.
Петро Г. Рончковскій, Troy, N. Y.
Алекс. Валевскій, St. Louis, Mo.
Левъ Монѣта, Lansford, Pa.
Иванъ Котанчикъ, Welter, Pa.
Кость Поступакъ, McAdoo, Pa.
Дим. Ванько, Ansonia, Conn.
Василь Рудко, Winnipeg, Man., Canada
Иванъ Сабатъ, Yonkers, N. Y.
Костьо Дубянскій, Simpson, Pa.
М. Ґовда, Edmonton, Alberta, Canada.
Иванъ Дрогомирецкій, Pleasant Home Man., Canada.
Иванъ Фаринякъ, Trauger, Pa.
Иванъ Преґонъ, Lodi, N J.
Андрѣй Виляцкій, Scranton, Pa.
Дан. Кидонь, Passaic, N. J.
Андрѣй Павликъ, Mt. Carmel, Pa
Гр. Паскарикъ, Stuartburn, man. Canada
А. Онущакъ, Shenandoah, Pa.
Сергій Кисѣльовскій, Olyphant, Pa.
Юрко Сиротюкъ, Ethelbert, Man., Canada.

Редакція.

Читайте „Свободу"!

ПОЯРМАРКУВАВ!

Росповідок.
Написав для „Свободи" Олександер Катренко.

(Конець.)

V.

Не минуло і пів години часу, як наближив ся до дядька Селяфонта і до Льї Сїча якийсь панок, а за ним по всьому наймит його вів ту сьліпу кобилу. Підійшов той панок і сказав до Лья Сїча обертаючи ся:

— Я ось вашу кобилу купив у того цигана і тим помстив ся йому за вас. Я тут недалечко стояв і бачив і чув все, та і втямив як то цигани вас обдурили. Ця кобила гарна, а що сьліпа вона, то правда. Він мені єї продав за 50 рублів і вона того варта. Хоч справді задля їзди вона не так-то і годить ся, задля роботи ж, а найпаче задля приплоду, то за неї можно дати і 100 рублів. Тільки я єї купив, як зараз же до мене, як от то і до вас, підскочив циган й оповістив мене, як от то і вас, що кобила сьліпа, а я йому на те:

— Та дарма! Вона мені і сьліпою годить ся.

— Продайте! — Каже тоді циган мені, а я йому: Ні, не продам! Самому треба. Не на те я єї купував, щоб продавати тобі.

— Я вам — каже він — 100 рублів за неї дам!

— Дарма! Я не озьму.

— 150, 200 озьміть!

— Не озьму, не хочу!

Він мені тоді в ноги так і бебехнув, та давай прохати, благати, щоб я їм вернув їхню, як він казав, кобилу.

— Батечку ріднесенький! Це-ж наша, це ж циганська кобила! Верни нам, бо вона нас хлїбом годуе!

Я й знав, що вона їхня, циганська. Я знаю, що з такими ясними очима, та щоб сьліпу, рідко коли можна відшукати. Я знаю, що вони мені і більше-б дали ніж 200 рублів, але я не схотів.

— Не віддам! — сказав я йому — щоб людей нею не обманювали!

— Спасибі вам! — подякував Лья Сїч тому панови — але у них ще є дві таких мабуть циганських, як оця.

— Де? як?

— Тут у них у ярмаркові. Я їх вже всїх трйох мав у своїх руках сегодні. За те-ж, що поподержав їх трохи мав 140 рублів заплатити.

— Як то так?

І Лья Сїч, забувши і сором, все розсказав тому панові. Все свое горе перед ним він так і вилив. А з того пана видно голінний конятник був. Він і вислухавши Лья Сїча, сказав йому.

— А знаете що? Та перва кобила зовсім не з запалом була, як той циган вас впевнив. Та кобила зовсім здорова тільки маломічна вона трохи, а до того добре навмисне вигодувана. Звичайно-ж, що попоганявши з важкою повозкою, та ще і по піску, вона і задихала ся до без краю. Е! Я майже всї циганські хитрощі знаю! Колись було такого, що і мені від клятих циган доставало ся, та ще і дуже. Тепер то вже не обманують вони мене! Бережіть ся і ви вдруге!

Порадив той пан Лью Сїчу, та і пішов собі здоров.

* * *

Та й наробив-же собі тим ярмарком Лья Сїч! Не кажучи вже про те, що 140 рублів він занапастив а ні за цапову душу, як той мовляв, але скільки йому доставало ся від селян! Що-ж вже і кепкували з його, пригадуючи, як то він з дядьком Селяфонтом зарікали ся, що їх ніхто не обмане, та обидва і влізли по самісінькі вуха.

А що необачний той дядько Панько, тесляр, то аж до живого допік Льеви Сїчу. Все він було до його з тією московською бідою, все єї робити йому хоче, та липне й липне. Та вже люде було обороняють Лья Сїча від його, кажучи йому:

— Покинь-бо, Паньку! Не вяжи ся! Людині і без твоєї »біди« »бьеда«, а ти ще з своєю »бьедою«! Не вяжи ся-бо!

Панько було тільки засьміеть ся, та і спинить ся.

Після такого випадку, то, не вам кажучи, Лья Сїч не в приклад полюднїйшав і подобрійшав і до нас. Покинув вже було і лаяти ся він. Було ми вже і не чуемо від його, що ми хахли дурні, а він і їхні всї розумні.

Як-же-ж було, він іноді забудеть ся і почне выхвалювати знов своїх людей аж ось як не в приклад перед нашими, то, дивись, хто небудь не втерпе, перебе його, та і скаже:

— Так то воно тааак, але то вони (чи там він) на цигана не спотикали ся, а то-б...

Лья Сїч було ту-ж мить почервоніе, як рак, та схопить ся, як обпечений і побіжить, та так-же, що і не повернеш його.

То наші люде було дивлять ся йому в сьлїд, та сьміють ся тільки.

Руско-американска народна пѣсня.

XIX.

Мам коханку у Нев-Йорку,
Я в Пенцельванії :
Цешко робім, смутно ходім,
Под каменьом жівім.
А она мі одписуе
Як ся ті там водит,
Бо она сой по Нев-Йорку
Зо жидами ходит.

Записавъ К. Д.

Порадила собѣ...

— А вашъ мужъ кумко чого такъ плаче пôдъ хатою ?

— Нехай плаче, добре ему такъ! То волоцюга, кумонько, піякъ, не тримае ся хаты, не хоче мене слухати. Чула я однакъ дуже часто вôдъ людей, що жена повинна вмѣти привязати мужа до родины и до дому, ну — и я здѣлала такъ: — привязаламъ его до — дому...

— **Хто знае,** де обертае ся Иванъ Каленякъ, родомъ зъ Чертежного (Угорщина) жонатый, 27-лѣтный, що зникъ передъ 4 лѣтами нехай дасть знати пôдъ адресою:

FEURONA KALENIAK,
50 Essex Str.
Jersey City, N. J.

Где есть?

Михайло Габура, родомъ зъ Фльоринки, пов. Грибôвъ, Галичина. Рôкъ тому назадъ мешкавъ въ Mt. Carmel, Pa. Пôдчасъ страйку пустивъ ся гдесь за роботою и вôдъ того часу слѣдъ по нѣмъ загинувъ. Хто бы о нѣмъ знавъ, нехай дасть знати на адресу:

N. HABURA,
427 Rock Str., SHAMOKIN, PA.
Jun 20

ПАМЯТАЙТЕ НА ФОНДЪ ШКÔЛЬНОИ МОЛОДЕЖИ ВЪ АМЕРИЦѢ!

ВСЯЧИНА.

— Цікаву выставу можна буде оглядати на все-американскій выставѣ въ Buffalo. Буде се збірка всѣхъ підробленыхъ средствъ поживы, які продають ся въ Америцѣ за справедливый товаръ. Кождый доочно переконає ся, якъ много споживає сего дрантя въ доброй вѣрѣ.

— Найдовша улиця на свѣтѣ есть въ Парижу, бо ажь 11 кільометрôвъ довга.

Оберштъ до вояка: — Принеси-но менѣ ложку, хочу покушати, що за страва въ тôмъ котлѣ.

Воякъ: — До услугъ пане оберштъ, але мельдую послушно, що....

Оберштъ: — Мовчати, говорю принести заразъ ложку! (Покушавъ бараба и сплюнувъ): Але-жъ се бридь! Має смакъ помый!

Воякъ: — А бо то справдѣ помые пане оберштъ. Я недавно помывъ начиње вôдъ ѣдження и поливавъ до того баняка...

— Вуйко Семъ (якъ Американцѣ любять называти Сполученѣ Державы) зарабляе денно вôдъ 40 до 60 тысячъ долярôвъ, на продажи значкôвъ, уживаныхъ на документахъ ґелдовыхъ въ Ню Йорку.

ЯЗЫКЪ ПОШПОТАВЪ СЯ.

Десять-лѣтна донечка панства Собцабовскихъ йшла зъ матерю черезъ мѣсто и зобачила гарного сорокатого песика. Хотѣла проте звернути на него увагу матери, а вмѣсто сказати: »мамуню моя рôдненька, який-же то песъ сорокатенькій«, пошпотавъ ся єй языкъ и крикнула: »мамуню моя сорокатенька, якій-же то песъ рôдненькій«...

— Въ Канадѣ находить ся ще 1 міліонъ 250 тысячъ квадр. миль землѣ, де нема нѣ одного бѣлого чоловѣка. Наколи взяти на увагу, що цѣла поверхня Канады выносить 3 міліоны 450 тысячъ 257 квадр. миль, то выйде зъ того, що заледво двѣ третинѣ сего величезного краю замешкали люде нашои расы и то дуже зрѣдка. Сотки тысячь миль пустарѣвъ не дôткнула ще тамъ нога людска.

СТАРИННЫ РОЗКОПЫ.

Директоръ атенського нѣмецкого археологічного института Дерпфельдъ принявши, що палата Одиссея, старо-грецкого героя, находить ся на Итацѣ, якъ се доси думано, тôлько на островѣ Санта Мавра (старинной Левкаи), почавъ тамъ робити пошукуваня и въ першой половинѣ марця с. р. выкопано великій будынокъ на 10 метрôвъ выслоти а 9 метрôвъ довгій, въ котрôмъ находить ся много старинныхъ грецкихъ посудинъ и предметôвъ штуки. Теперь має ся пôдприняти копане на большій розмѣры.

На чужинѣ.

1.

Нейди сыну на чужину, молила ми мати,
Бо то нѣгде такъ не добре якъ у рôдной хатѣ.
О нѣ, ненько, таки пôду, годѣ такъ бѣдити,
Годѣ менѣ кайданоньки на вѣки носити.
А тамъ знайду степъ, лѣсъ, поле,
Тамъ всмѣхне ся менѣ воля,
Отъ тамъ я панъ на всю губу
Всего лиха ся позбуду...
Сыну лиха ся незбудешь,
Лише неспокôй надбудешь.
Хоть тамъ добре буде жити
За вôтчиновъ мешь тужити.
Бо хоть добре на чужинѣ,
А все лучше при родинѣ.
О нѣ ненько, таки пôду, хоть межь чужі люде,
Тамъ въ далекôй сторононцѣ менѣ лѣпше буде.
Тамъ за моремъ на чужинѣ добре буде жити,
Тамъ не буде ляхôвъ сила надъ мновъ верхъ водити.
Тай жидиско свкій-такій не йме глузовати
Бa и хамомъ мене больше лишуть называти.

Що вôтчины тамъ не буде, то мало що зъ того,
Бо я буду веселенькій щомъ позбувъ ся злого...
Тамъ то ненько усе у ладъ, якъ найлѣпше жити,
Бо не треба нѣ на панôвъ нѣ жидôвъ робити.
Наперъ-сь ся й не послухаешь доброй поради,
То йди сыну, не бороню и тобѣ заради.
Бо въ далекôй сторононцѣ вôдъ рôдной неньки
Тяжко жити, за рôднею вривается серденько.
Совѣсть мучить, що въ нещастю ты край свôй покинувъ,
Не найдешь ты супокою нѣгде до загину.

2.

Якъ паперъ ся на чужину непослухавъ неньки,
Загнавъ ся я въ чужій край, лишь на болъ серденька.
Воно зъ болю розпукаесь, око слеза крые,
Не за райомъ Галилеѣ, що колись любивъ-емъ,
Нѣ за щастьомъ Украины, що зъ Москвы дарують.
Лишь надъ долевъ братôвъ моихъ, котрѣ тамъ бѣдують.
Ване серце пропадае, але мае й за що,
Єго-жъ люде неспытають, лишь кажуть ледащо.
Розкохалось въ чорнобривцѣ й за невъ пропадае.
Ось такъ менѣ. А щобъ знали що мене вбивае,
То послухайте розкажу, чого серце вяне,
Выллю болѣ, тодѣ-жъ може менѣ легче стане.

(Конець буде).

Читайте!

Потребуємо 1000 Русинôвъ, котрѣ ще не беруть „Свободы", щобы єѣ читали и зъ горы на рôкъ за неи заплатили!

Лишь 2 доляры.

Хто ще не бравъ „Свободы", а пришле намъ найдальше до первого августа 1901 р. два доляры и фотоґрафію свою, своеи жены, дитины, або яку иншу, тому будемо посылати „Свободу" черезъ цѣлый рôкъ, а кромѣ сего дамо ему

ЗОВСЪМЪ ЗА ДАРМО

прекрасну брошку*) въ золоченôй оправѣ (диви образокъ),

на котрôй буде вымальована та особа, котрои фотоґрафію намъ пришлете. Таку брошку (пинъ, ботонъ) можуть носити жены и дѣвчата пôдъ шею, а мущины на ковтѣ, або камізельцѣ.

Присылайте грошѣ и фотоґрафіи сейчасъ, бо такій дарунокъ будемо давати тôлько до 1-го августа сего року. Хто не хоче або не мае своеи фотоґрафіи, тому можемо на жадане пôслати образокъ нашихъ великихъ людей: Шевченка, Хмельницкого и другихъ.

*) Агентъ „Свободы" вамъ покаже якъ єї выглядае.

БРАТСТВО Св. АА. ПЕТРА и ПАВЛА ВЪ ANSONIA, CONN.

А. Горбаль, предсѣд.; Ф. Студентъ, заст. предсѣд.; Д. Ванько, секретарь, Box 1214, Ansonia, Conn.; Г. Горбаль, заст. секр.; А. Нѣдберезнякъ, касієръ. К. Горбаль заст. кас., Д. Шкуратъ капитанъ, Т. Цѣркотъ оп. хорыхъ въ Ansonia, Ив. Качмаръ оп. хорыхъ въ Derby, Д. Сидоръ дверникъ.

УРЯДЪ БРАТСТВА Св. ПРОРОКА ИЛІИ въ SCRANTON, PA.

Демко Левко предсѣдатель, М. Юрась заступникъ, Стеф. Маслярь касієръ, Семанъ Чинакъ контрольоръ, Андр. Вилицкій секретарь. Листы адресовати до секретаря А. Вилицкого, Warren Str. No 8.

Братство св. Петра и Павла въ Trauger, Pa.

Иванъ Чапринка, предсѣдатель; Мацей Ендрекъ, мѣсто-предс.; Иванъ Гардикъ, секретарь, Box 7, Trauger, Pa.; Аладаръ Куждейтъ, записникъ; Петро Блешковскій ...

Бр. св. О. Николая въ Troy, N. Y.

Предсѣдатель Пав. Ронческовскій, заступ. пред. Анд. Ксеничъ; секретарь С. Фрицъ, заст. секр. Мих. Вискунъ, касієръ Петро Ронческовскій, заст. кас. Пет. Бабинъ, контрольоры Фил. Гира, Ст. Ронческовскій, Ив. Слинь. Секретарь „Союза" Петро Ронческовскій.

УРЯДНИКИ БРАТСТВА Св. ІОАНА ХРЕСТИТЕЛЯ ВЪ TRAUGER, PA.

Ив. Фаринякъ, предсѣдатель; Ал. Семанницкій, мѣстопред.; Т. Грыцна, секретарь; М. Березкій, касієръ; контрольоры Д. Грицко и М. Юдакъ; дверникъ Пер. Подоляк. Мітинги вôдбывають ся кожду другу недѣлю по першôмъ въ гали громадской.

Урядъ братства св. Арх. Михаила въ Yonkers, N. Y. на рôкъ 1901:

О Вариха предсѣдатель, И. Щелецкій заступникъ, Варт. Дурнякъ с кретарь Титъ Дубецъ заступникъ. Анд. Драганъ касієръ, А. Телехъ заступникъ, С. Радко контрольоръ; опѣкуны хорыхъ: Афт. Дубинскій, Иванъ Спакъ, И. Павелчакъ, А. Сивнякъ, С. Скирпанъ дверникъ, Д. Фешь заступникъ. Г. Микулякъ капитанъ.

Урядъ братства Трехъ Святителѣвъ въ Whitney, Pa.

Ив. Сончинякъ предсѣдатель, Ив. Воскъ заступникъ, Спир. Горецкакъ касієръ, П. Завада секретарь, Анд. Шарохъ писарь, Ос. Дзюрячко опѣкунъ хорыхъ, Вас. Кретъ дверникъ. Мітинґи вôдбувають ся кождои першои недѣлѣ по 15-ôмъ. Заложене 21-го февраля 1900.

Чи вы бриты все що ходите по жидовскихъ бучерняхъ и тратите ся ихъ мясомъ? Вже часъ тамъ покинути, часъ вызнати ся и затямити собѣ, що два нашѣ патріоты

M. PAWLISHAK & M. KISIELOWSKI

отворили нову руску бучерню на Race Str., Olyphant, Pa.

Въ нихъ є знамените мясо, а также смачне, що зъѣсте и пальцѣ облизете! Впрочѣмъ зайдѣть, спробуйте, а переконаетесь самѣ.

ВЪ ГОТЕЛЮ

GUS MILLER

716 Carson Str.

дôстанешь всегда велику склянку свѣжого пива, добрі перекуску, найлѣпшу палюнку —

S. S. Pittsburg, Pa.

ЮРКО ЦѢЦЮРА

River St. — OLYPHANT, Pa.

Магоготель — свѣжѣ трунки, добрѣ циґара. У ного можна также достати смачну перекуску и переночувати.

МАЄ И КОНѢ; може ти повезти где хочешь: на хрестины, на весѣля, або перемуфовати.

Щобы за мною доре не шукали, проте подаю до вѣдомости моимъ прiятелямъ и знакомымъ, що я перепровадивъ ся вôдъ Рединского дна и маю теперь готель на Market Str.

ТЕОДОРЪ ХОМЯКЪ,

готельничій въ Mt. Carmel, Pa.

Columbia Brewing Co.

Найлѣпше пиво, вайсбіръ, портеръ и ейлъ. У насъ роблять лишь тѣ, що належать до юніи.

Офисъ: 110 South Main Str. SHENANDOAH, PA.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ

Д. ГОЛОДА

38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Кождый Русинъ маючій якусь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю. Тутъ достане найздоровшѣ и найлѣпшѣ напитки всякого рода и пораду, де найлучше купити корабкарту.

Гей Русины! чи знаете вы дорогу до дешевого и доброго купна? Якъ нѣ, то идѣть до

Юрія Хиляка

въ OLYPHANT, PA.

Вы єго певно добре знаете. Въ него знайдете одинокій, найдешевшій, найлучшій и найподнѣйшій сторъ зъ убраниями. Купите дôбре „шифкарту" и скоро а безпечно пôшле вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакъ, що то все — нѣ! Вôнъ має ще найкращій пиітій салунъ въ Blakely, Olyphant, Pa.

Anthracite Hotel.

Тамъ доперва погостите ся, якъ въ рôдной бабки на весѣлю.

C. M. HATHAWAY,

аґентъ вôдъ огневои асекураційнои компаніи.

Колектуе тамъ грошѣ за ренту. Має для дому до ренту на Race str., три домы на продажь на Hill str., домы до мешкання вôдъ на продажь на Blakely, Olyphant, Pa.

ЦѢНА ДУЖЕ НИЗЬКА.

CHRISTIAN SCHMIDT,

203 W. Coal Str.

Shenandoah, Pa.

САЛУНІЗТАМЪ ДО ВѢДОМОСТИ

Я утримую на складѣ найлѣпшѣ напитки, якъ темперенцію соду, джинджер-ейлъ, саспрола, пиво въ бутелькахъ бѣле и червоне, вайсъ біръ и портеръ.

Ану салунисты спробуйте, а переконаете ся!

ОДИНОКІЙ ПРАВДИВЫЙ въ Америцѣ РОСІЙСКІЙ СОРТОВАНЫЙ „ЧАЙ"

...пôдъ назвою...

„САМОВАРЪ".

Спровадзуемъ єго просто черезъ Сибиръ и продаемъ тôлько въ гêтовыхъ запломбованыхъ пачкахъ для охороны любителѣвъ доброго чаю передъ фальшованемъ або продажею не сточнихъ чайнихъ мѣшанинъ.

Чай розсылаемо по цѣлой Америцѣ, если хто пришле десяту часть цѣны на задатокъ въ стемпахъ (почтовыхъ маркахъ) а решту заплатить при полученю пакунка C. O. D. Цѣна 60 цнт., $1., $1.50 $2.20 за фунтъ.

Чай въ пачкахъ ¼, ½ и однофунтовыхъ.

На пересылку почтою просимо всегда долучити 10 центôвъ больше за кождій фунтъ.

RUSSIAN BAZAAR

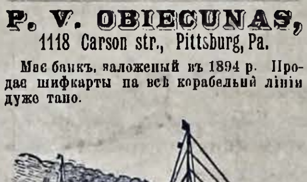
341 E. 10th Str.

NEW YORK CITY.

P. V. OBIECUNAS,

1118 Carson str., Pittsburg, Pa.

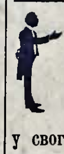
Має бизнъ, заложеный въ 1894 р. Продає шифкарты на всѣ корабельнѣ лініи дуже тано.

Посылає грошѣ до всѣхъ частей свѣта дуже скоро и безпечно.

Мешкає 4-„блоки" вôдъ рускои церкви на „Саут-Сайдъ". — Вже часъ перестати ходити до чужихъ, а помагати своимъ. Розмовите ся зъ нимъ по руски.

Ба-а-а, а се що?

Въ Ню Йорку выробляють Русины дуже добру а таню нôвой сиґара. Русины и всѣ рускій бизнесменъ замовляйте у свого, а не жидовске дранте, що нѣчого не варта. Пишѣть на адресу:

John Parylak & Co.

406 E. 72 Str., New York City.

PATENTS

promptly procured, OR NO FEE. Send model, sketch, or photo for free report on patentability. Book "How to Obtain U.S. and Foreign Patents and Trade-Marks," FREE. Fairest terms ever offered to inventors. PATENT LAWYERS OF 20 YEARS' PRACTICE. 20,000 PATENTS PROCURED THROUGH THEM. All business confidential. Sound advice. Faithful service. Moderate charges.

Write to C. A. SNOW & CO.

PATENT LAWYERS,

Opp. U. S. Patent Office, WASHINGTON, D. C.

Якъ свѣжого мяса схочешь
А въ додатку таньо й много —
То иди лишь купувати
До Русина и до свого.
Ту є такій въ ОЛИФАНТѢ,
Зве ся вôнъ Йосифъ Калуцкій,
Що БУЧЕРНЮ гарну має
И трактуе всѣхъ по людски.

B. J. Keogh.

Продае всякй напитки темперенційні, вайсбіръ и селцеръ.

СПЕЦІАЛЬНІ ОРДЕРЫ НА БАЛѢ, ПИКНИКИ, ВЕСѢЛЯ И ДРУГІЙ ЗАБАВЫ ДОСТАРЧАЕ СКОРО.

Офисъ: 327 E. Centre Str. SHENANDOAH, PA.

Гаврілъ Малнякъ

Гуртовый складъ (Wholesale)

20 Market st.

SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого гатунку.

Братя! замовляйте у своего!

THE HOME BREWING CO.,

Shenandoah, Pa.

Вырабляе бѣле и червоне пиво, портеръ и ейлъ найлѣпшого гатунку въ стейтѣ. Уживають лишь найлѣпшого ячменю и хмелю. Держить все чисто. — Услуга добра.

Union Beer.

Christian Schmidt, президентъ.

W. W. Rynkiewicz, секретарь.

Юліянъ Копыстяньскій

(JULIAN KOPYSCIANSKI)

424 Shamokin str.

ШАМОКІНЪ, ПА.

Первоврядный салонъ рускій. — Найлучшѣ напитки можна ту достати, якъ: пиво на пляшки и бутельки, вина розмаитого гатунку, горѣвки досконалі, циґара дуже добрі.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька.

O. Murdza & Bros

46. Second st.

MT. CARMEL, PA.

О. МУРДЗА и БРАТЬЯ.

Сторъ заосмотреный найлучшими товарами, спроваджеными впрость зъ первоврядныхъ складôвъ. Живуть вôнъ мыжье всѣхъ Русинôвъ въ Mt. Carmel. Продае также майнерскй одягн и посылае грошѣ до старого краю тано, точно, скоро и беспечно.

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПРІЄМЦЯ ПОХОРОНОВЪ.

Вынаймае также „коричи" на похороны, хрестины и весѣля по дуже цивильныхъ цѣнахъ.

300

PEARL and MULBERRY st

SHAMOKIN PA

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСÔБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштуе сего пива, то иншого вже не хоче пити.	Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,

435 to 455 N. 7-th Str.

SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333. NIGHT CALL 4854.

Иванъ Глова,

JOHN GLOWA

(POSTMASTER)

Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякй потрѣбнѣ рѣчѣ до житя, якъ также можна купити убраня майнерскѣ и звычайнѣ.

Посылае также грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продае шифкарты.

Не вôдь нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

Dr. John Szlupas

421 Penn. Ave.

SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкаръ. Довголѣтна практика дала єму способность стати добрымъ лѣкаремъ. Лѣчить успѣшно всякого рода хоробы. Мае также свою власну аптику, въ котрôй выробляють ся дуже добрѣ и помôчнѣ лѣкарства.

Розмовить ся по руски, литовски, польски и по англійски. — На цѣлôй околици знають добре Шлюпаса.

МАЄШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?

CONDRAD LOTZ,

305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa. оправляе книжки всякого рода, также и вже розпрасенѣ. Также робить книжки для братствъ, церквей, бизнесменôвъ и т. д. За роботу гарантує.

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЯРНЯ.

TROMETTER'S

(Трометтеръ)

Cor. Rock & Sunbury str. ШАМОКІНЪ, PA.

напротивъ National Bank.

Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ.

Въ кождôмъ часѣ можна достати такъ горячѣ якъ и зимнѣ перекуски. Потравы прилагоджені на европейскій спосôбъ, дуже смачно. Услуга солидна. Окремѣ комнаты для родинъ. Найлучшѣ вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливѣ напитки. Цѣна дуже мала.

Выробляе братскѣ мащѣ, шапки, вѣдзнаки, хоругвы, уніформы.

Цѣнникъ и пробки высылае даромъ.

R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ

ВАСИЛЯ ТУРКА

на Сторджисъ, Па.

Продае свѣжѣ трунки и добрѣ циґара. Мае також гали — на весѣля и другі забавы.

T. TALPASZ

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ

РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ

— и —

ГОТЕЛЬНИЧІЙ

246 Pearl Str.

Shamokin, Pa.

Недалеко рускои плебаніи.

— Добрый вечеръ, друже мôй!
— Добрый вечеръ, свате!
А куды такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!
— Що за Талпашъ? Звôдки вôнъ?
— Та-жь краянъ нашъ милый
У него всѣ Русины
— Пôдкрѣпляють силы!...
— Що за бриндзя й пиво тамъ?
— Обходить ся файмо!
— Обслугуе въ братямы!
— Такъ находимо!

РУСКІЙ КРАВЕЦЬ.

Въ Шамокінѣ, Па. мешкае рускій кравець

ПЕТРО КУЗМИЧЪ,

146 Lincoln str.

Робить вôнъ всѣлякй убраня мужескй складно и дешево.

Хто у него замовить убраня, нѣколи того не пожалує.

Dr. F. J. Meek

Д-ръ МИКОЛАЙЧИКЪ.

Cor. Shamokin and Chesnut str.

Одинокій лѣкарь-славянинъ на цѣле мѣсто. Лѣчить всякй недуги скоро и въ короткôмъ часѣ. Особенно незвычайный лѣкарь въ спражахъ пожежныхъ. Говорить по англійски, руски и польски. Горячо поручамо сего знаменитого доктора нашимъ Русинамъ.

Юрко А Прокоповичъ,

погребникъ, готельникъ, и Livery Stable.

— Гали на митинґи и забавы. —

201 Jones Str., OLYPHANT, PA

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ

Russian Mercantile Co. Ld.

— ВЪ —

Shamokin, Pa.

327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумнѣ Русины належать до тои компаніи, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $2000.

Заряджае нимъ:

Теодоръ Федько

МИХАЙЛО БОСАКЪ,

Посылае грошѣ до краю въ протягу 14 днѣвъ.

Продае шифкарты такъ тано якъ и компанія въ Ню Йорку.

Продае тикеты колѣйовѣ до Ню Йорку.

Продае правдиву кравову палюнку и вино.

Мае готель (wholesale) на всѣ американскѣ трунки.

Задармо потверджуе всякѣ папери и дає раду, бо єсть

Нотарь публичный, чого вымагае всѣ агенты нема.

M. BOSAK, Jones Str. OLYPHANT, Pa